

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranjerie, september 2014

Beste,

Wie gelooft er nog in sprookjes? Voor de non-believers presenteer ik hier een moderne botanische versie.

Ten tijde van de Han-dynastie (206 voor Chr. - 220 na Chr.) leefde in China in de Sichuan-laagvlakte een boer die moerbeibomen kweekte voor de zijdeproductie. Hij had zeven zonen. Om zijn militaire campagnes tegen Xiongnu te voeren vorderde keizer Wu alle strijdbare boeren op. Ook de zonen van de boer werden opgeëist. Een na een sneuvelden zij en de boer ging zijn beklag maken bij de hoofdamtenaar van de keizer. De ambtenaar die medelijden had met de boer bracht het voorval voorzichtig ter sprake bij de keizer, die luisterde maar geen antwoord gaf. De volgende dag gebod de keizer aan de boer een plant te geven uit de keizerlijke tuin. Daarvan moest hij stekken nemen en deze aanplanten in de plaats van een deel van zijn moerbeibomen. Niet goed wetende waarom voldeed de boer aan het bevel van de keizer. Maar zie, reeds het volgende jaar stonden de struiken vol met witte bloemen in hoofdjes met 7 witte bloempjes. Zij hadden een verrukkelijke jasmijngeur. Dat bracht de boer op het idee de bloempjes te gebruiken om er reukwerk van te maken. Toen de keizer daarvan hoorde bestelde hij elke maand deze olie voor het hof. En zo kreeg de boer toch nog een vergoeding voor het gemis van zijn zonen. De keizer beval dat de boom voortaan zou heten: boom der zeven zonen.

En dan moeten we een sprong maken van 17 eeuwen naar 1907 vooraleer de schone slaapster zal ontwaken, wanneer Ernest Henry Wilson in opdracht van het Arnold Arboretum een plantenexpeditie maakte in westelijk China. Hij verzamelde delen van de struik en stak die in zijn herbarium. Pas in 1916 gaf Alfred Rehder, collega in hetzelfde arboretum, de gedroogde plant de naam *Heptacodium*

miconoides, zeven (hepta) wollige hoofdjes (codium). Pas in 1952 kwam Henry Shaw, taxonomist van de Royal Gardens of Kew met het synoniem *Heptacodium jasminoides*, als verwijzing naar de jasmijngeur, op de proppen. Het duurde dan nog tot 1980 vooraleer de plant werkelijk in de belangstelling zou komen bij botanisten. Toen kregen Amerikaanse arboreta zaden uit de provincie Zhejiang in handen. De zaailingen werden aangeduid als de 'seven-son-flower of Zhejiang'. En dan was het nog enkele jaren wachten vooraleer de commerciële kwekers er brood in zagen en de plant op de markt kwam. Zo blijkt dat een plant eerst via een vermelding in een herbarium en aanwezig in plantentuinen pas recent wordt geïntroduceerd voor de tuinliefhebbers en dit terwijl de soort op de natuurlijke standplaats zeer zeldzaam is geworden. Hoeveel heerlijkheden wachten nog op ontdekking?

Ik hoop dat er al enkele lezers nieuwsgierig geworden zijn en met hun computer gezocht hebben naar een foto van de boom der zeven zonen. Dus een verdere beschrijving hoeft niet. Enkel nog de geloofsbrieven bovenhalen om deze struik in uw tuin te hebben: rijke, geurige najaarsbloei van eind augustus tot oktober van witte bloempjes die na de bloei roodpaars verkleuren en waarvan de bloemkelk lang blijft hangen, purper herfstblad, kleine rode bessen. De schors van de stam is flinterdun en bladdert af. De bloemen zijn ook de favoriet van insecten. Voor dit laatste wordt de struik ook wel eens genoemd the bumble bee tree. Op zich al een kort gedichtje: the treebumblebee prefers the bumble bee tree (de boomhommel verkiest de hommelmboom).

Er zijn in België enkele kwekers die deze struik in hun assortiment aanbieden. Mits enig zoekwerk kom je er wel achter en hij is zowel in boom- als struikvorm verkrijgbaar, dus voor elk wat wils!

Lieve groeten,

Simon